

Varsinais-Suomen ELY-keskus
Kalatalousyksikkö
PL 236, 20101 TURKU

Maa- ja metsätalousministeriö
Luonnonvaraosasto
PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO

ESITYS

Vantaanjoki-neuvottelukunta esittää, että kalastusasetuksen (1360/2015) 2 §:ssä tarkoitettun rasvaeväleikatun taimenen alamitta nostetaan 60 senttimetriin Suomenlahdella ja siihen laskevissa vesistöissä

PERUSTELUT

Alamitan nostolla pyritään turvaamaan Suomenlahden meritaimenkantojen kestävä käyttö ja hoito suojelemalla luonnonkantoja ja niiden monimuotoisuutta, vahvistamalla niiden luontaista elinkiertoa ja parantamalla meritaimenistutusten tuottoa ja saaliita. Lisäksi alamitan nostolla palautetaan alueella jo vuosia vallinnut meritaimenen alamitta ja sen mukainen pyynti sekä ammatti- että vapaa-ajankalastuksessa.

Kaikki taimenkannat eteläisessä Suomessa ovat uhanalaisia. Alkuperäiseksi katsottua mereen vaeltavaa taimenkantaa on jäljellä enää 12 jokivesistöissä, joista 8 laskee Suomenlahteen. Vaikka monissa meritaimenjoissa ja rannikolla on tehty runsaasti erilaisia toimia kantojen elvyttämiseksi, ainoastaan Ingarskilanjoen ja Vantaanjoen meritaimenkannat osoittavat selviä elpymisen merkkejä (Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelma 2016-21).

Maamme merkittävimmän asutuskeskittymän läpi virtaavasta Vantaanjoesta on muodostunut Suomenlahden merkittävin meritaimenjoki. Tähän tilanteeseen on päästy hyvin pitkäjänteisillä toimilla, joita ovat tehneet alueen lukuisat toimijat. Vesistön kuormitusta on olennaisesti vähennetty, rakennettu kalateitä, kunnostettu taimenen kutu- ja poikastuotantoalueita, tehty taimenen tuki- ja elvytysistutuksia sekä säädelty ja valvottu kalastusta.

Vuonna 2012 ELY-keskukset nostivat meritaimenistukkaan alamitan 65 cm:iin Suomenlahdella valtion yleisvesialueella ja villi meritaimen tuli ko. alueella vapauttaa. MMM sääti puolestaan vuonna 2013 kalastusasetuksella meritaimenen alamitaksi 60 cm koko maata koskien.

Uusi kalastusasetus turvaa taimenen luonnonkantoja entistä tehokkaammin. Vuodesta 2016 lähtien villi taimen on rauhoitettu Suomenlahdella ja siihen laskevissa vesistöissä kokonaan. Lisäksi taimenen kalastusta meressä, vaelluskalajokien suiden edustoilla ja joissa on rajoitettu useilla kalastuslain ja -asetuksen säännöksillä.

Ongelmana on kuitenkin taimenistukkaiden uudessa asetuksessa oleva aiempaa huomattavasti pienempi alamitta, mikä on 50 cm. Asetuksessa nyt rauhoitetut uhanalaiset villit taimenet joutuvat sekä niiden syönnösalueilla että kutujoissaan helposti aiempaa pienempinä pyynnin kohteeksi, mikä kohdistuu 50 cm:n istukkaisuuteen, jolloin villien luonnonkantojen elpyminen vaarantuu.

Kovan kalastuspaineen alaiset kalakannat pyrkivät sopeutumaan pyyntiin. Liian alhainen alamitta johtaa tilanteeseen, missä hitaasti kasvavat tai nopeasti sukukypsiksi tulevat yksilöt välttävät pyynnin ja pystyvät jatkamaan sukuaan. Tämän seurauksena kalakantojen geneettinen perimä ja monimuotoisuus uhkaavat kaivautua ja riskinä on kalakantojen kääpiöityminen. Tämä koskee myös taimenkantoja.

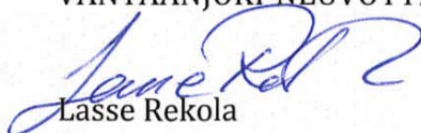
Taimenistukkaiden tuotto jää lisäksi asetuksen mukaisella pienemmällä pyyntimitalla hyödyntämättä. Taimen kasvaa helposti Suomenlahdella 60 cm:iin, mikä näkyy huomattavan suurena kilomääräisenä saalistuottona 50 cm:n ja 60 cm:n pyyntimittojen välillä. Taimenten pituus ylittää Suomenlahdella 60 cm jo kahden meritalven ikäisillä taimenilla.

Kansallisen lohi- ja meritaimenstrategian mukaan maamme meritaimenkannoille ollaan parhaillaan laatimassa elvytys- ja hoitosuunnitelmaa. Meritaimenen alamittaksi esitetään strategiassa säädettäväksi 60 cm.

Kalastuslain 57 §:n ja -asetuksen 3 §:n nojalla ELY-keskus voi alueellisen erityistilanteen huomioimiseksi määrätä alueelle poikkeavat pyyntimitat (+/- 20 %), jos kalalajin tai -kannan tila alueella poikkeaa olennaisesti siitä, mikä on ollut perusteena sitä koskevien pyyntimittojen säätämiseksi.

Helsingissä 18.3.2016

VANTAANJOKI-NEUVOTTELUKUNTA

Lasse Rekola
Puheenjohtaja

Liite: Vantaanjoki-neuvottelukunnan kokoonpano

Vantaanjoki-neuvottelukunnan kokoonpano 2015-2017

Jäsen	Lasse Rekola, puheenjohtaja, Uudenmaan liitto
Varajäsen	Silja Aalto, Uudenmaan liitto
Jäsen	Mauri Karonen, Uudenmaan ELY-keskus
Varajäsen	Irmeli Ahtela, Uudenmaan ELY-keskus
Jäsen	Markku Marttinen, Varsinais-Suomen ELY-keskus/kalatalouspalvelut
Varajäsen	Esme Manns, Uudenmaan ELY-keskus/ maaseutu
Jäsen	Markku Tiusanen, Vantaanjoen kalastusalue
Varajäsen	Sampo Vainio, Vantaanjoen kalastusalue
Jäsen	Mauri Pekkarinen, Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitosky
Jäsen	Harri Mäkelä, Hämeen ELY-keskus
Varajäsen	Heikki Pusa, Hämeen liitto
Jäsen	Jari-Pekka Pääkkönen, Helsingin kaupunki
Varajäsen	Ina Liljeström, Helsingin kaupunki
Jäsen	Anne Vilén, Hyvinkään kaupunki
Varajäsen	Minna Sulander, Vihdin kunta
Jäsen	Sinikka Rantalainen, Vantaan kaupunki
Varajäsen	Hanna Keskinen, Vantaan kaupunki
Jäsen	Kallepekka Toivonen, Nurmijärven kunta
Varajäsen	Kai Samanen, Nurmijärven kunta
Jäsen	Tapio Reijonen, KUUMA-kunnat
Varajäsen	Mia Vaittinen, KUUMA-kunnat
Jäsen	Seppo Itkonen, Riihimäen kaupunki
Varajäsen	Jenni Lehtonen, Riihimäen kaupunki
Jäsen	Juha Viinikka, Lopen kunta
Jäsen	Jukka Relander, Pro Vantaanjoki yhdistys
Jäsen	Markku Hirn, Keravan Latu
Varajäsen	Keijo West, Nurmijärven Latu
Jäsen	Esa Heikkilä, MTK-Uusimaa
Varajäsen	Jaakko Holsti, MTK-Uusimaa

Jäsen	Milja Karhu, Altia Oyj
Varajäsen	Päivi Rikalainen, Vapo Oy
Jäsen	Veli-Pekka Vuorilehto, HSY
Varajäsen	Tommi Fred, HSY
Jäsen	Yrjö Ala-Paavola, SLL, Uudenmaan piiri ry
Varajäsen	Tapani Veistola, SLL, Uudenmaan piiri ry
Jäsen	Kari Stenholm, Virtavesien hoitoyhdistys ry
Varajäsen	Jouni Simola, Virtavesien hoitoyhdistys ry
Jäsen	Kirsti Lahti, varapj., Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry
Sihteeri	Asko Särkelä, Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry